Sözün Ezgisi: Şiir Dinletisi Hazırlama ve Sunma, Türkü Nazım Biçimini Dinleme/İzleme ve İsim Tamlamalarının İşlevi

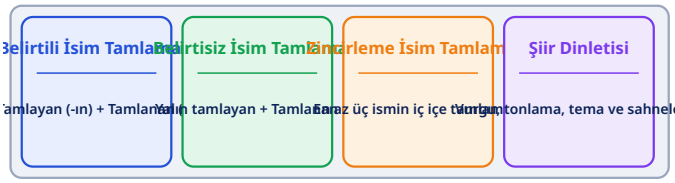
Belirlenen bir tema çerçevesinde şiir dinletisi hazırlama ve sunma sürecini yönetir. · Şiir sunumunda vurgu, tonlama, durak, ulama ve beden dilini ahenk ve anlama uygun kullanır. · Şiir ve türkülerde isim tamlamalarının üslup ve duygu aktarımına katkısını çözümler.

HATIRLAYALIM

- Şiir dinletisi; belirli bir tema (izlek) etrafında seçilen şiirlerin müzik ve sunumla dinleyiciye aktarılmasıdır.
- Şiir sunumunda vurgu, tonlama, durak yerleri ve jest-mimikler şiirin duygusunu dinleyiciye geçiren ahenk unsurlarıdır.
- İsim tamlamaları; belirtili (-ın/-in ... -ı/-i), belirtisiz (yalın ... -ı/-i) ve zincirleme (en az üç isim) olarak kurulur.

1 EŞLEŞTİRME

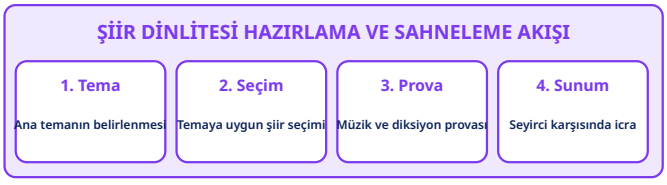
Şiir dinletisi ve diksiyon unsurlarını tanımlarıyla eşleştiriniz.

c 1. Vurgu	a) Duyguyu aktarmak için ses perdelerinin alçalıp yükselmesi
a 2. Tonlama	b) Ünsüzle biten sözcüğün ardından gelen ünlüye bağlanması
b 3. Ulama	c) Sözcük veya dizedeki bir hecenin daha baskılı söylenmesi
d 4. Durak	d) Şiir okunurken nefes almak ve anlam için kısa duraklama

2 SIRALAMA

Şiir dinletisi hazırlama basamaklarını sıraya diziniz.

4 Seyirci karşısında ses tonu ve diksiyonla şiirleri sunma

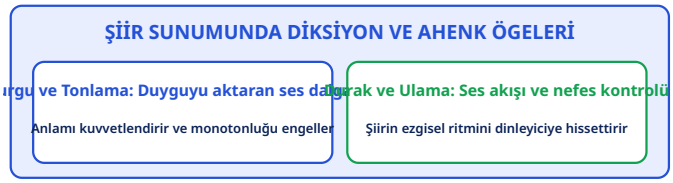
3 Şiirleri fon müziği ve ışık ögeleriyle eşleştirip prova yapma

1 Dinletinin ana temasını (vatan, sevgi, gurbet) belirleme

2 Temaya uygun şiirleri seçip sunum akış metnini oluşturma

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

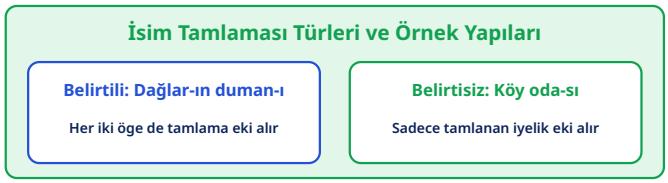
'Gönül Dağı' türküsündeki 'dağların dumanı' ifadesi hangi tamlama türüdür?

(A) Belirtili isim tamlaması
(B) Belirtisiz isim tamlaması
(C) Zincirleme isim tamlaması
(D) Niteleme sıfatı tamlaması

4 KISA CEVAP

Şiir dinletisi hazırlığında şiirleri birbirine bağlayan ana düşünceye ne ad verilir?

Dinleti teması (izlek) denir.

5 TABLOYU TAMAMLA

İsim tamlaması analiz tablosunu tamamlayınız.

Dize / İfade	Tamlama Türü	Tamlayan Öge	Tamlanan Öge
Bozkırın tezenesi	Belirtili İsim Tamlaması	Bozkır-ın	**tezenes-i**
Köy odası	**Belirtisiz İsim Tamlaması**	Köy	oda-sı
Anadolu türkülerinin ezgisi	**Zincirleme İsim Tamlaması**	Anadolu türküleri-nin	ezgi-si
Gurbet kuşu	Belirtisiz İsim Tamlaması	**Gurbet**	kuş-u

6 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Şiir sunumu ve isim tamlamalarıyla ilgili ifadeleri Doğru/Yanlış olarak belirleyiniz.

Şiir Dinletisinde Sahne ve Sunum Unsurları

Tema (İzlek)	Beden Dili	Fon Müziği
Şiirleri birbirine bağlayan omurga	Doğal ve anlamı destekleyen jestler	Şiirin sesini bastırmayan arka ahenk

	D	Y
Şiir okunurken yapay jest-mimiklerden kaçınılmalı, doğal olunmalıdır.	✓	
Belirtisiz isim tamlamasında tamlayan ilgi eki (-ın/-in) alır.		✓
Zincirleme isim tamlaması en az üç ismin birbirine bağlanmasıdır.	✓	
Şiir dinletisinde fon müziği okuyucunun sesini tamamen bastırmalıdır.		✓

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

'Gözlerinin rengi geceye benzer / Rüzgârın kanadında savrulur yaprak' dizelerindeki tamlamaların türü nedir?

Zincirleme İsim Tamlaması Örneği Çözümlemesi

Anadolu Türküleri	(Anadolu Türküleri)-nin	Ezgi-si
Belirtisiz isim tamlaması	Tamlayan grubu oluşturur	Tamlanan öge (Zincirleme Tamlama)

(A) Her ikisi de belirtili isim tamlamasıdır

(B) Birincisi belirtisiz, ikincisi zincirleme isim tamlamasıdır

(C) Her ikisi de niteleme sıfat tamlamasıdır

(D) Birincisi takısız, ikincisi belirtisiz isim tamlamasıdır

8 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Şiir dili ve isim tamlamalarıyla ilgili ifadeleri Doğru/Yanlış olarak belirleyiniz.

	D	Y
İsim tamlamaları şiirde soyut duyguları somutlaştırmaya yardımcı olur.	✓	
Türkülerde isim tamlamaları anlatımı zenginleştiren ahenk ögesidir.	✓	
Aralarına sıfat girmiş belirtili isim tamlaması dil bilgisinde imkânsızdır.		✓
Şiir sunumunda ulama yapmak dinleyiciye akıcı bir melodi sağlar.	✓	

9 KISA CEVAP

Tamlayanı ek almamış, tamlananı ise iyelik eki (-ı/-i) almış tamlamaya ne ad verilir?

Belirtisiz isim tamlaması denir.

10 EŞLEŞTİRME

İsim tamlaması türleri ile örnek ifadeleri eşleştiriniz.

İzlek (Tema)	Vurgu	Tonlama	Ulama
Dinletinin ana düşüncesi	Hecenin baskılı söylenmesi	Ses perdesinin değişimi	Ünsüzden ünlüye akıcı geçiş

c 1. Bülbülün çilesi

b 2. Gül bahçesi

d 3. Gül bahçesinin kapısı

a 4. Yalnız ağaç

a) Sıfat tamlaması

b) Belirtisiz isim tamlaması

c) Belirtili isim tamlaması

d) Zincirleme isim tamlaması

11 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarından yararlanarak edebiyat terimlerini yazınız. Numaralı kutulardan 'AHENK' kelimesini bulunuz.

ANAHTAR KAVRAM ŞİFRE ŞERİDİ: A - H - E - N - K

1	2	3	4	5
A	H	E	N	K

Yazarı veya söyleyeni bilinmeyen halk edebiyatı geleneği — A N O N İ M

Kültürü kuşaktan kuşağa aktaran millet topluluğu — H A L K

Türküye ruh katan melodi ve müzikal hava — E Z G İ

Ölçülü ve uyaklı dizelerden oluşan edebi anlatım — N A Z I M

Türkülerde bentlerin sonunda tekrarlanan bağlama dizesi — K A V U Ş T A K

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

AHENK

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Şiir ve türkülerde isim tamlamalarının imge ve duygu aktarma işlevini açıklayınız.

Kelimeler arasında özgün anlam bağları kurarak güçlü duygu ve imgeler yaratır.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.